

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи
історичного факультету

Тарас ПШЕНИЧНИЙ

« 27 » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правове регулювання туристичної діяльності»
для студентів 2021 року вступу

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
другий (магістерський)
Історичне туризмознавство
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 /2022
Семестр	перший
Кількість кредитів ECTS	три
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Чубата Марина Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент
кафедри теорії та історії права та держави

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ « 27 » _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Чубата Марина Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії права та держави

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри теорії та історії права та держави

_____ (Бобровник С.В.)
(підпис)

Протокол № 1 від «30» 08 2021__ р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту права

Протокол № 1 від «31» 08 2021 року

Голова науково-методичної комісії Інституту права Дідич Т.О.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 7 від «26» серпня 2021__ року

Голова науково-методичної комісії доц. Терес Н.В.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у студентів поглибленого розуміння основних термінів, понять і категорій правового регулювання туристичної діяльності та навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері туризму в Україні та світі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* найважливіші факти та поняття, які стосуються основ права (правознавства), туризмології та історії туризму.

2. *Вміти* аналізувати й узагальнювати законодавчі акти, зокрема ті, що стосуються конституційного та міжнародного права.

3. *Володіти елементарними навичками* встановлення причинно-наслідкових зв'язків, знаходити й критично аналізувати потрібну інформацію з історії туризму та особливостей його розвитку на різних континентах.

3. Анотація навчальної дисципліни:

«Правове регулювання туристичної діяльності» вивчає специфіку та особливості державно-правового регулювання туристичної діяльності, правові засади туроператорської і турагентської діяльності, правові аспекти екскурсійної діяльності, а також основи ліцензування туристичної діяльності, стандартизації у сфері туризму, сертифікації туристичних послуг. Велика увага при викладанні дисципліни приділяється проблемам безпеки туризму та юридичної відповідальності за правопорушення у сфері туристичної діяльності.

4. Завдання (навчальні цілі): ознайомлення студентів з предметом вивчення цієї правової дисципліни, її інструментарієм, нормативно-правовими актами, що регламентують надання туристичних послуг, з державними стандартами в галузі туризму; навчити студентів обирати ефективну правову форму функціонування туристичного підприємства з урахуванням можливостей та умов ліцензування туристичної діяльності; сформувати у студентів вміння аналізувати вплив законодавчого забезпечення на ефективність туристичної діяльності; навчити студентів складати необхідні документи для здійснення підприємницької діяльності в галузі туризму.

Навчальна дисципліна «Правове регулювання туристичної діяльності» сприяє виробленню у студентів професійних навичок, необхідних для подальшої роботи в структурах, пов'язаних як з туристичним бізнесом, так і з народознавством, міжнародними відносинами.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій й оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати</i> термінологічно-понятійний апарат навчальної	<i>лекція, семінар, самостійна робота</i>	<i>усне опитування, контрольна</i>	15

	дисципліни, основні законодавчі акти у сфері туризму		робота з тем 3М1 (тест)	
1.2.	Знати зміст і порядок ліцензування, стандартизації і сертифікації туристичних послуг	лекція, самостійна робота	індивідуальне завдання	10
1.3.	Знати і характеризувати види страхування в галузі туризму	лекція, самостійна робота	індивідуальне завдання	15
1.4	Знати сутність нормативно-правового забезпечення відповідальності за порушення законодавства в галузі туризму	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування; контрольна робота з тем 3М2 (тест)	20
1.5.	Знати види юридичної відповідальності суб'єктів туристичної діяльності	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування, контрольна робота з тем 3М1 (тест)	10
2.1	Вміти оформляти документи на отримання ліцензій, сертифікатів	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування; контрольна робота з тем 3М2 (тест)	10
2.2	Вміти складати звіт про діяльність туристичної організації	лекція, самостійна робота	підсумкова контрольна робота (залік)	10
4.1.	Готувати аналітичні доповіді, обґрунтовувати шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання туристичної діяльності.	лекція, самостійна робота	підсумкова контрольна робота (залік)	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)								
Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3.	1.4.	1.5.	2.1	2.2.	4.1.

(Освітня програма «Історичне туризмознавство». Спеціальність 032 «Історія та археологія» Другий (магістерський) рівень)								
ПРН 1. Знати вітчизняну та міжнародну нормативно-правову базу туристичної справи, дотримання вимог професійної етики	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 8. Знати основи туристичного менеджменту та маркетингу.	+	+		+	+			+
ПРН 20. Застосовувати набуті знання для формування ціннісних орієнтацій громадян, суспільного світогляду загалом.	+	+		+	+			+
ПРН 25. Вміти залучати громадян до створення туристично привабливого середовища.	+	+	+		+			+

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.5. — 10 балів/ 6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.4., 2.1.— 10 балів/ 6 балів.
3. Індивідуальне завдання 1: РН 1.2. - 10 балів/ 6 балів.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.3. - 15 балів/ 9 балів.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 1): РН 1.1., 1.5. - 15 балів/ 9 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять (ЗМ 2): РН 1.4., 2.1. - 20 балів/ 12 балів.
7. Підсумкова контрольна робота Р.Н. 2.2., 4.1. - 20 балів / 12 балів

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: залік.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування); бали, отримані за виконання індивідуальних завдань; бали, отримані за роботу на семінарських заняттях, а також бали, які отримані за підсумкову контрольну роботу.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 - 4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5 – 8.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Змістовий модуль 1 Державна політика та державне регулювання в галузі туризму. Безпека туризму			Змістовий модуль 2 Організація туристичної діяльності. Стандартизація, сертифікація та юридична відповідальність в галузі туризму			Підсумкова контрольна робота / залік
35 залікових балів (максимум)			45 залікових балів (максимум)			
Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Семінари	Модульний контроль	20 балів (максимум)
10 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	15 (максимум)	20 (максимум)	10 максимум	

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час семінарських занять, оцінювання індивідуальних завдань (реферат, есе), модульних контрольних робіт, підсумкової контрольної роботи.

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1-2 бали;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Виконані індивідуальні завдання (реферат та есе) студент подає викладачеві не пізніше ніж за два тижні до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю.

Критерії оцінки **Індивідуального завдання 1 (реферат):**

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 9-10 балів;
- тема розкрита неповно 6-8 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 3-4 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1-2 бали.

Теми рефератів викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті.

Критерії оцінки **Індивідуального завдання 2 (есе):**

1. глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 13-15 балів;

2. обґрунтоване розкриття проблеми балів;	10-12
3. тема розкрита неповністю, обмежена джерельна база та обґрунтування 7-9 балів;	
4. робота переважно компілятивного рівня бали;	4-6
5. розкритий лише один окремий аспект теми бали.	1-3

Тематику есе викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті модулю.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі. Тест містить 20 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бала. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів. Студент, який не виконав вимоги по самостійній роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

На передостанньому семінарському занятті з дисципліни проводиться **підсумкова контрольна робота** (2 завдання).

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (від 1 до 10 балів за одне завдання)

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	10 балів;
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	9 балів;
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу	8 балів;
Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	6-7 балів;
Відповідь фрагментарна, відображені лише окремі аспекти проблеми	4-5 балів;
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі	2-3 балів;
Відповідь містить значні помилки елементарного рівня	1 бал.

Бали, які отримані студентом на підсумковій контрольній роботі, додаються до балів набраних студентом за результатами семестрового оцінювання (семінари, модульні контрольні роботи, реферат, есе).

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. **Рекомендований мінімум** для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **48 балів**.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максимум	80	20	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100) він складає залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
Частина 1. Державна політика та державне регулювання в галузі туризму. Безпека туризму				
1	Тема 1. Вступ. Предмет та джерела «Правового регулювання туристичної діяльності»	2	-	6
2	Тема 2. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності. Закон України «Про туризм»	2	2	6
3	Тема 3. Підзаконні нормативно-правові акти про туризм	2	1	6
4	Тема 4. Міжнародно-правові джерела правового регулювання туристичної діяльності	2	2	6
5	<i>Індивідуальна робота 1</i>	-	-	6
6	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест)</i>	-	1	-
Частина 2. Організація туристичної діяльності. Стандартизація, сертифікація та юридична відповідальність в галузі туризму				
7	Тема 5. Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	2	2	6
8	Тема 6. Організаційно-правові засади здійснення туристичної діяльності	2	1	6
9	Тема 7. Туристичні формальності та безпека туризму	2	1	6
10	Тема 8. Правове регулювання державної підтримки туристичної діяльності	2	2	6
11	<i>Індивідуальна робота 2</i>	-	-	6
12	<i>Контрольна робота з тем ЗМ 2 (тест)</i>	-	1	-
13	<i>Підсумкова контрольна робота</i>	-	1	-
ВСЬОГО		16	14	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – **16 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності. Львів: ПП Сорока Т.Б. 2014. 168 с.
2. Закон України «Про туризм» від 18 листопада 2003 року / Зі змінами станом на 26 червня 2019 р.
3. Правила проведення туристичних подорожей з учнівською та студентською молоддю України, затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24 березня 2006 р. №237. / Зі змінами станом на 14 листопада 2014 р.
4. Державна цільова соціальна програма розвитку в Україні спортивної та туристичної інфраструктури у 2011-2022 роках, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2011 р. №707. / Зі змінами станом на 27 листопада 2015 р.
5. Інструкція про порядок оформлення ваучера на надання туристичних послуг та його використання, затверджено наказом Державної туристичної адміністрації України від 6 червня 2005 р. №50. / Зі змінами станом на 10 грудня 2013 р.
6. Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, затверджено наказом Міністерства інфраструктури України від 10 липня 2013 р. № 465. / Зі змінами станом на 21 жовтня 2016 р.
7. Порядок здійснення рятувальних заходів на об'єктах туристичних відвідувань, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 р. №507. / Зі змінами станом на 4 грудня 2013 р.
8. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджено наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 р. №19. / Зі змінами станом на 12 листопада 2010 р.
9. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: збірник нормативно-правових актів / Під заг. ред. В.К.Федорченка. К.: Юрінком Інтер, 2002. 640 с.
10. Торяник В.М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посібник. Дніпропетровськ: ВВПЗ «ДГУ», 2016. 255 с.

Додаткові:

1. Гнатюк М.Р. Закон України «Про туризм»: постатейний коментар. К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2006. 197 с.
2. Гудима М.М. Право туриста на інформацію: недоліки законодавчого регламентування. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 28.* Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 100–107.
3. Гудима М.М. Деякі аспекти договірної оформлення посередницьких відносин в туризмі. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного*

законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 28. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. С. 107–112.

4. Державне регулювання та управління регіональним розвитком туризму: навч. посібник / За ред. Н.Д.Свірідова. Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2009. 120 с.

5. Єпіфанова Ю.С. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посібник. Харків: Бровін О.В., 2014. 237 с.

6. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху. К.: Київський університет, 2008. 335 с.

7. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України. К.: Альтпрес, 2007. 369 с.

8. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник / М.П.Мальська, Н.В.Антонюк, Н.М.Ганич. К.: Знання, 2008. 661 с.

9. Матвієнко А.Т. Науково-практичний коментар до Закону України «Про туризм» / [Матвієнко А.Т., Приянчук І.В., Лесик М.А., Андрейцев В.В.]. К.: Науково-дослідний інститут туризму та курортів, 2006. 212 с.

10. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А.С.Довгерта і В.І.Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.

11. Нормативно-правове забезпечення міжнародного туризму: Учебно-практическое пособие. К.: Кондор, 2013. 486 с.

12. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. К.: КНЕУ, 2003. 948 с.

13. Новосельська І. Теоретико-правові питання імплементації конвенцій Міжнародної організації праці у сфері туризму. *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 12. С.84–85.

14. Розвиток туристичного підприємства: теорія та практика: монографія / За ред. Р.І.Балашова. Донецьк: Вебер, 2009. 343 с.

15. Селецький С. І. Правове регулювання туризму в Україні: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2012. 186 с.

16. Семенова М. Правова природа договірних відносин, що виникають у сфері надання туристичних та супутніх послуг. *Юридична Україна*. 2010. №8. С.90–94.

17. Туризм як фактор регіонального розвитку. Методологічний аспект та практичний досвід: монографія / С.Г.Нездоймінов. Одеса.: Астропринт, 2009. 304 с.

18. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: навч. посібник. К.: Атіка, 2006. 264 с.

19. Чубата М.В. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» для студентів 2 курсу денної форми навчання історичного факультету ОР «Магістр», що навчаються за ОП «Історичне туризмознавство». К.: НБУВ, 2019. 28 с.

20. Чубата М. В. Історико-культурний туризм в Україні та країнах Європи: висвітлення в літературі його суті, змісту, історії розвитку та досвіду правового регулювання // Історико-культурний туризм: український та світовий досвід. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції (Київ, 5 квітня 2019 р.). К.: «Фоліант», 2019. С.50–59.

21. Чубата М. В. Висвітлення проблем розвитку історико-культурного туризму в новітніх публікаціях вітчизняних істориків та правознавців // Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції. К.: Видавництво Ліра-К, 2022. С.59–65.

22. Чубата М. В. Історико-культурний туризм: висвітлення науковцями вітчизняного та зарубіжного досвіду правового регулювання // The 15-th International scientific and practical conference «Modern directions of scientific research development» (August 10–12, 2022) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2022. p.278–286.

Перелік інтернет-посилань:

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.tropa.dp.ua/extreme/outdoor/zakon01.html>

2. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_1.htm

3. Регламент Ради ЄС № 2027/97 від 9 жовтня 1997 р. «Про відповідальність авіаперевізників у разі нещасних випадків (аварії)» [Електр.ресурс] / Міжнародні угоди та конвенції в галузі транспорту. [К., 2009]. Режим доступу: <http://legal-base.in.ua/ua/catalog/dir/42/2.htm>.

4. Міждержавний стандарт – ГОСТ 28681.1-95 «Туристско-екскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг» [Електр.ресурс] / 18 Держтуризмкурортів. [К., 2009]. Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

5. Міждержавний стандарт – ГОСТ 28681.3-95 «Туристско-екскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. К., 2009]. Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

6. ДСТУ 4268:2003 «Засоби розміщування. Загальні вимоги» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. [К, 2009]. Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

7. ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів» [Електр.ресурс] / Держтуризмкурортів. [К., 2009]. Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/PublicationsList.aspx?id=44>.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.world-tourism.org>.
2. <http://www.satis.kiev.ua>.
3. <http://www.shipregistr.kiev.ua>.
4. <http://www.greentour.com.ua>.